

UTPOSTEN

2026:1

Svenska
kyrkan

Frankfurt am Main

Utposten

I detta nummer av Utposten

Medlemstidning för Svenska kyrkan i Baden-Württemberg, Hessen, Rheinland-Pfalz och Saarland

Ansvarig utgivare

Johan Alberius

Redaktionsgrupp

Charlotta Alberius, Johan Alberius,
Anna-Erika Schneider och Åsa Svenmarck

Upplaga

400 exemplar som ges ut i mars, september och november

Annonsering

Vill du annonsera? Kontakta: Anna-Erika Schneider
(anna-erika.schneider@svenskakyrkan.se)

Omslagsbild

Fotograf: Johan Alberius

Svenska Kyrkan i Frankfurt

An der Wolfsweide 54
60435 Frankfurt am Main
069-56 65 56
frankfurt@svenskakyrkan.se
www.svenskakyrkan.se/frankfurt

Öppettider expedition & bibliotek

Tisdag-torsdag, klockan 9.00-14.00

Bankförbindelse

Taunussparkasse Bad Homburg
IBAN: DE75 5125 0000 0001 1576 47
BIC: HELADEFITSK

Församlingssherde

Johan Alberius: 0176-691 554 40;
johan.alberius@svenskakyrkan.se

Kalender mars-juni	3
Församlingssherden har ordet	4
Kyrkorådet har ordet	4
Biskop Erik i närbild	5
I backspegeln	8
En vanlig dag	10
SKUT 1626-2026	11
Utlandskyrkan genom historien	11
Svenskar I Världen tipsar	13
Några tips från andra håll	14
Sverigekollen by Åsa	15
Kulturkollen by Anna-Erika	16
Trädgårdskollen by Fredrik	16
Pierre Schelander, mobil präst	17
Mello i Svenska kyrkan 2026	19
Vårens gudstjänster	20
Save the dates & Södra Tyskland.....	22
I en värld som aldrig stå still	23
Högtid	24
Svenska Skolan	24
Förenings- & medlemsinformation	25
Tack till julmarknadens sponsorer	26
Annonsörer	27

Vill du ha Svenska kyrkans
DIGITALA NYHETSBRIV?

Skicka ett meddelande till
frankfurt@svenskakyrkan.se

Kalender mars-juni

Mars

- 1** *2 söndagen i Fastan*
11.00 Högmässa
- 7** *Lördag*
19.00 Mellofinal på storbilds-TV
- 8** *3 söndagen i Fastan*
13.00 Mässa i Gustav-Adolf-Kirche, München
- 10** *Tisdag*
15.00 Café 55+
- 12** *Torsdag*
15.30 Öppna förskolan för små och stora
- 15** *Midfastosöndagen*
11.00 Högmässa
- 22** *Jungfru Marie Bebdelsedag*
11.00 Högmässa
- 26** *Torsdag*
15.30 Öppna förskolan för små och stora
- 29** *Palmsöndagen*
11.00 Högmässa med procession

April

- 2** *Skärtorsdagen*
18.00 Mässa med altarets avklädande
- 3** *Långfredagen*
15.00 Långfredagsgudstjänst
- 5** *Påskdagen*
11.00 Högmässa med kör
Knytkalas efter gudstjänsten
- 6** *Annandag Påsk*
13.00 Emmausmässa, München
- 9** *Torsdag*
15.30 Öppna förskolan för små och stora
- 14** *Tisdag*
15.00 Café 55+
- 19** *3 söndagen i påsktiden*
11.00 Högmässa
- 23** *Torsdag*
15.30 Öppna förskolan för små och stora
- 26** *4 söndagen i påsktiden*
11.00 Högmässa
12.30 Svenska kyrkoföreningens årsmöte
- 30** *Torsdag*
18.00 Valborgsfirande

Maj

- 3** *5 söndagen i påsktiden*
11.00 Högmässa
- 7** *Torsdag*
15.30 Öppna förskolan för små och stora
- 9** *Lördag*
13.00 Mässa i Kapellengemeinde, Heidelberg
18.00 Mässa på Schloß Solitude, Stuttgart
- 10** *Bönsöndagen*
13.00 Mässa i Gustav-Adolf-Kirche, München
- 12** *Tisdag*
15.00 Café 55+
- 14** *Kristi Himmelfärds dag*
13.00 Utflykt. Mässa i Eltville
- 21** *Torsdag*
15.00 Öppna förskolan för små och stora
- 24** *Pingstdagen*
11.00 Högmässa
- 25** *Annandag Pingst*
11.00 Ekumenisk gudstjänst, Römerberg
- 31** *Heliga Trefaldighets dag*
11.00 Högmässa

Juni

- 4** *Torsdag*
15.00 Öppna förskolan för små och stora
- 6** *Nationaldagen*
15.00 Nationaldagsfirande
- 7** *1 söndagen efter Trefaldighet*
11.00 Högmässa
- 9** *Tisdag*
15.00 Café 55+
- 20** *Midsommardagen*
15.00 Mässa
15.30 Midsommarfirande
- 21** *Den helige Johannes Döparens dag*
13.00 Mässa i Gustav-Adolf-Kirche, München
- 28** *4 söndagen efter Trefaldighet*
11.00 Högmässa

Tisdag-torsdag

- 09.00 Morgonbön

Församlingsherden har ordet

Våren har kommit och ljuset och värmen med den. Borta och glömt är snabbt mörker och kyla, vinterns tristare följeslagare. När dagarna vänder infinner sig av nystart: livskrafterna återvänder, ryggen rätas lite och blicken höjs. Hoppet spirar. Och förhoppningsvis står det sig så starkt och sprider sig så kraftigt, att det i den värld som är av idag bryter mönstret av rädsla och aggressivitet inför det främmande och okända och istället bidrar till att skapa kultur, samhälle och världsordning som präglas av öppenhet och glädje över detta möte.

Och det börjar i ödmjukhet, genom att vi vågar lägga bort alla förutfattade meningar som kan finnas, och gå in i mötet med den andre med ömsesidighet och nyfikenhet. Om vi båda två får möjlighet vara oss själva och öppna i vår relation, kan vi börja bygga den på förtroende och tillit – fundament för god vänskap och en framtid tillsammans. Vårens väg för världen är att våga vända misstro i tillförsikt och hopp.

På samma sätt låter Gud vårens skönhet och känsla bli till en kallelse att fördjupa vänskapen också med honom. Varje gång vi öppnar upp vår relation i bön och gudstjänst ger vi varandra chansen att kliva in det gemensamma landskap, där vi får upptäcka nya sidor av varandra, lära känna varandra ytterligare lite mer och kanske utbrista: ”Tänk, det där hade jag inte en aning om. Så fint ...” Författaren Peter Halldorf skriver: »Gud är alltid den stora överraskningen. Det vi finner när vi finner Gud, är inte det vi sökte när vi sökte Gud.«

Din kyrka står öppen just för att du i församling och gudstjänst skall kunna göra just den upptäckten. Välkommen särskilt att göra det nu i påsktid!

Johan Alberius

Kyrkorådet har ordet

Ett framgångsrikt företag har ofta en strategi. Där beskrivs hur man vill arbeta för att uppnå långsiktiga mål. På liknande sätt uppmanar Svenska kyrkan oss som församling att formulera våra mål och visioner för den plats där vi finns och hur vi vill arbeta för att nå dem. Detta strategidokument för en församling kallas en församlingsinstruktion. Det kan låta mossigt, men det viktiga är att innehållet inte blir mossigt. Det ska vara ett levande dokument, som visar hur vi utvecklas för att vara en levande kyrka.

Kyrkoherde Pamela bjöd in alla kyrkoråden i Tyskland till ett arbetsmöte i Berlin den 30-31 januari för att starta processen. Vi hade ett videomöte med biskop Erik som presenterade uppgiften och vad som förväntas. Det blir inte gjort i en handvändning utan det kan ta flera månader innan vi har en färdig församlingsinstruktion. Det handlar också om vilka områden som ska prioriteras och givetvis vill vi fånga upp våra medlemmars åsikter. Välkommen att bidra! Våra medlemmar behöver vara registrerade för att få Utposten och nyhetsbrev samt medlemsavgiften bokförd. Vi har sedan länge använt olika datorprogram för detta, men nu har vi hittat ett mer modernt system, där alla funktioner finns på ett ställe via Internet. Det går att arbeta samtidigt från flera platser, vilket är viktigt eftersom vår bokföring ofta sköts från Sverige. Vårt nya system heter *Campai*, alltså ”Skål” på japanska, men det är inte japanskt utan kommer från ett företag i Berlin.

Vårt medlemsregister är överfört, men vi vill försäkra oss om att vi har korrekta uppgifter om dig som medlem: namn, postadress, telefon (fast och/eller mobil), e-post och bankkonto (IBAN) för medlemsavgiften. Om något har ändrats eller du är osäker på om vi har korrekta uppgifter, så skicka ett mejl till frankfurt@svenskakyrkan.se eller ring 069-566556. Du kan även ange om någon mer familjemedlem vill ha nyhetsbrev till sin e-postadress.

Som kyrkoförening i utlandet är vi beroende av frivilliga insatser från våra medlemmar. Det görs ett fantastiskt arbete i samband med julmarknaden och Lucia, men en del behöver göras under andra tider på året. Den 27-28 februari gjordes en stor upprensning i kyrkans trädgård mot gatan, som många säkert har sett. Ett stort tack till alla medlemmar som var med!

Den 26 april bjuder vi in till kyrkoföreningens årsmöte efter högmässan. Ta detta tillfälle att diskutera hur vi arbetar som kyrkoförening i framtiden!

Vi ser fram mot att hälsa er välkomna till våra gudstjänster och evenemang!

Kyrkorådet genom Fredrik Fundin, mars 2026

Åsa Svenmarck & Lotta Alberius: Biskop Erik i närbild

Du kommer från en känd prästfamilj. Hur självklart var det för dig att också bli präst?

Det var inte självklart, men fanns tidigt med som en fråga – framför allt från omgivningen, inte så mycket från familjen. Jag började läsa biologi på universitetet, men redan första terminen bytte jag till teologi samt historia och filosofi. Jag har studerat vid tre olika universitet: Linköping, Uppsala och Nottingham. Efter studierna arbetade jag som lärare på Gotland, och det var då jag bestämde mig för att gå vidare och bli präst. Jag prästvigdes år 2000 för Visby stift. Det tog alltså några år att komma fram till beslutet att bli präst, men det har varit bra och berikande. Man mognar genom att möta olika uppgifter och utmaningar. Från familjens sida fanns det inget krav att bli präst, men när jag blev det var det inte heller helt överraskande.

Du har varit biskop i tre år nu. Hur har vägen fram till biskopsstolen sett ut?

Jag har arbetat som komminister och kyrkoherde i olika församlingar, men även varit projektledare för ett fastighets- och utvecklingsprojekt för S:ta Maria Alsike i Knivsta pastorat och direktor för Samariterhemmet diakoni i Uppsala. Jag har även arbetat med missbruksvård och själavård. En del av min doktorandtid var jag i Rom, i benediktinernas studiehögskola och kloster, och då tjänstgjorde jag ibland i den svenska församlingen i staden. Allt har varit väldigt givande. Jag är tacksam för alla de varierade erfarenheter jag fått, som jag nu har nytta av som biskop.

I mitt uppdrag ansvarar jag för både andlig och materiell förvaltning – allt hänger ihop. Herdeskapet är brett, utan arbete med det materiella hade ni exempelvis inte haft en fin kyrka i Frankfurt.

Som biskop för Visby stift är du också biskop för SKUT. Vad innebär det?

Enligt kyrkoordningen är ansvaret för SKUT fördelat så att Visby stift utövar tillsyn, medan det främjande uppdraget ligger hos Kyrkokansliet i Uppsala. Arbetet i domkapitlet med behörighetsfrågor och församlingsinstruktionen är exempel på tillsyn. Det främjande uppdraget handlar bland annat om att stödja och inspirera till förnyelse. Vid mina visitationer ute i SKUT-församlingarna tittar jag på församlingarnas verksamhet och ekonomi, men jag träffar också anställda och förtroendevalda, firar högmässa och möter församlingsbor för att inspirera och ge råd. I praktiken hänger tillsyn och främjande ihop och jag arbetar med båda sakerna och i nära samarbete med Uppsala.

Berätta lite om SKUT:s stora omorganisation.

Min första tid som biskop har präglats av förändringar och omorganisationen. I stort är den nya organisationen på plats, och det är dags att blicka positivt framåt. Jag tror att SKUT har stora möjligheter att utvecklas. Ekonomin är och kommer också fortsättningsvis att vara en stor fråga, eftersom utlandsförsamlingarna måste bli mer ekonomiskt oberoende. Därför är det nödvändigt att vi tänker kreativt och hittar innovativa lösningar inom det ekonomiska området och arbetar långsiktigt och systematiskt. Många församlingar, till exempel Frankfurt, har kommit långt och arbetar med detta på ett framgångsrikt sätt.

Hur ofta reser du utomlands för att besöka olika SKUT-församlingar?

Jag reser ganska ofta, ungefär en gång i månaden. Sist var jag i Aten, där vi firade församlingens 50-årsjubileum och att den grekiska staten och den grekisk ortodoxa kyrkan har erkänt Svenska kyrkan som en historisk kyrka i Grekland. Intressant där är också att prästerna, efter den ekumeniska Borgåöverenskommelsen, arbetsrättsligt är anställda av den engelska kyrkan i Grekland men med uppdraget att betjäna den svenska församlingen. I mars installerar jag nya kyrkoherdar i Rom respektive i London. Men jag har ännu inte varit i Australien, Asien eller i Sydamerika.

Erik Eckerdal är biskop i Visby stift och SKUT, Svenska kyrkan i utlandet, sedan januari 2023. Hans valspråk som biskop lyder *Duc in altum*, lägg ut på djupet (Luk 5:4).

Biskop Erik Eckerdal i närbild

Foto: Åke Alm

Hur blickar du tillbaka på de senaste tre åren; vad har varit särskilt givande?

Jag uppskattar jättemycket att vara ute i församlingarna, fira gudstjänst och möta människor och inte minst att lyssna på deras livsberättelser. Det är väldigt givande när man kan ta steg

framåt i arbetet, till exempel att fördjupa gudstjänstlivet, hitta nya perspektiv och strukturer. Jag vill i högre grad arbeta med kyrkoherdarna och kyrkoråden. Alla församlingar ser olika ut, men har ändå mycket gemensamt. Det är viktigt att vi hittar en gemensam mission, vision och strategi för hur vi ska arbeta, utveckla och fördjupa församlingarnas liv.

Finns det något som har varit mer utmanande?

Den största utmaningen, både i Sverige och utomlands, är att vi lider brist på människor. Att många har valt att lämna Svenska kyrkan är problematiskt, inte bara ekonomiskt. Det är utmanande att kyrkans liv är så främmande för många. De senaste åren har vi dock sett en tillströmning av framför allt unga människor till kyrkan. Och särskilt roligt är att män, som länge har saknats i kyrkan, hittar till kyrkan och att fler ansöker om att bli präst- och diakonkandidater.

Vi måste bli duktigare på att berätta om vad det innebär att vara kristen, och berätta om församlinglivet. Vi kan bara dela det vi själva har upplevt, hur vi själva har upptäckt det kristna livet. Precis som kvinnan vid Sykars brunn när hon mötte Jesus, började tro och dela sina upplevelser, så ska vi också göra. Sanna relationer har en stark kraft i sig.

Hur kan kyrkan fortsätta vara relevant?

Det är jätteviktigt att inte försöka *hitta på* vad som är relevant, utan att se behoven som finns – inte vad *folk vill* ha, utan vad *folk behöver*. Jag tror det är jätteviktigt att ställa frågorna: Vilka behov finns runt om oss? Vilken betydelse kan församlingen ha, även för andra? Vi ska vara lättroliga och snabbfotade; ambitionen är att utveckla arbetet, stärka det och fråga oss vilka steg vi behöver ta, och samtidigt ta hänsyn till de olika förutsättningarna.

Ett mål för var och en, särskilt för präster och förtroendevalda, bör vara ambitionen att den egna församlingen är starkare, både pastoralt och ekonomiskt, den dag man lämnar sitt uppdrag än den dag man tillträdde. Vi kan påverka kyrkans utveckling genom vår bön och vårt arbete. Kyrkan har också ett stort intellektuellt och kulturellt arv att förvalta.

Vad vet – eller inte vet – egentligen människor som du träffar i Sverige om SKUT?

Många vet att SKUT finns, men vet inte alltid att det är en del av Visby stift. Det kan också förvåna en del att SKUT över huvud taget finns, liksom att verksamheten utomlands är så omfattande. Inom Svenska kyrkan finns ett starkt engagemang för SKUT, och kyrkan i Sverige kan lära mycket av utlandsförsamlingarna, till exempel hur man kan bli mer ekonomiskt självständiga. Ett konkret exempel, där en SKUT-församling inspirerat Visby stift, är att betalstationer där man kan blippa sitt kreditkort implementeras i våra kyrkor på Gotland. På så sätt kan även utländska turister som inte har Swish enkelt donera pengar. Mellan maj och september besöker nästan en miljon turister Gotland.

Vilka frågor är viktiga för SKUT och SKUT-församlingarna i framtiden?

SKUT spelar en viktig roll i många individers liv, samtidigt som SKUT även arbetar med ekumeniska frågor och samarbeten med andra kyrkor runt om i världen. Och det ska vi fortsätta att göra.

Jag anser också att tillsyn och främjande av SKUT bör hanteras som en helhet, så att det blir tydligt att utlandsförsamlingarna är en del av ett stift. Tillsyn och främjande är nära sammankopplade och kan inte skiljas åt – i min roll är främjandet ett av de viktigaste verktygen för tillsyn. Efter beslut i Kyrkomötet 2025 tillsätts nu en utredning för att undersöka hur tillsyn och främjande för SKUT kan föras samman.

Foto: Flocken produktion

Biskop Erik Eckerdal i närbild

Det finns flera andra frågor som vi inom SKUT behöver reflektera över: Hur kan vi bäst nå ut till svenskar och andra personer i det område där vi är verksamma? Hur hittar vi nya former för ekonomiska strukturer? Hur vi kan öka samarbetet mellan SKUT-församlingarna som trots sina olikheter har mycket gemensamt? Vi behöver tänka innovativt när det gäller ekonomi.

Vidare måste vi fundera kring vad vi främst betonar i Svenska kyrkan – är det "svensk" eller "kyrka"? Sist men inte minst måste vi jobba med frågorna om församlingsbegrepp och kyrkotillhörighet. När du betalar medlemsavgiften blir du visserligen medlem i en kyrkoförening utomlands, men du blir inte automatiskt medlem i Svenska kyrkan. För Svenska kyrkan är dopet medlemsgrundande.

Foto: Åke Alm

Vill du framföra en hälsning till Frankfurts församling?

Först och främst vill jag framföra att jag uppskattade jubileumshelgen mycket. Den var verkligen mycket fint arrangerad. Jag fick möjlighet att träffa kyrkorådet och samtala om hur församlingen fungerar, om dess historia och framtidsplaner. Jubileumssöndagen var fantastiskt fin med en gemensam högmässa och måltid efteråt. Jag fick även möjlighet att träffa olika ekumeniska representanter, vilket hjälper mig att förstå i vilket sammanhang som församlingen i Frankfurt finns.

Tre snabba frågor

Vad ligger på nattduksbordet?

Just nu två antologier: en om kyrkan och juridik, och en om judisk historia. Annars läser jag gärna historiska romaner. Robert Harris är bra.

Vilken är din favoritpsalm?

Nu i fastetiden väljer jag psalm 137.

Beskriv dig själv med tre ord

Glad, envis, grubblande.

Klädd som en biskop

Foto: Linda May Dahlström

Mitran (biskopsmössan)

Ordet mitra betyder huvudbindel på grekiska och är biskopens huvudbonad. Den är känd från 700-talet som ett biskopligt plagg och fick sin nuvarande form under 1200-talet, med två spetsar uppåt fram och bak och två nedhängande nackband. Banden tolkas ibland som symboler för Bibelns två testamenter. Mitran används vid biskopliga handlingar men också vid vissa moment i mässan.

Biskopskorset

Biskopskorset är ett episkopalt tecken sedan 1200-talet. Det försvann vid reformationen men återinfördes i Svenska kyrkan år 1805 av Gustav IV Adolf.

Kräkkan (biskopsstaven)

Kräkkan är tecknet på biskopens herdeuppdrag och symboliserar omtanke och vägledning. Alltsedan 600-talet har den varit ett biskopligt ämbetsstecken som överlämnas av ärkebiskopen vid biskopsvigningen. Den bärs av biskopen i vänster hand med den böjda delen framåt. Kräkkan använder biskopen bara i sitt eget stift.

Biskopskåpan

Biskopskåpan är en rikt utsmyckad korkåpa. Den har utvecklats från en kapuschongförsedd regnkappa och blev liturgiskt plagg under 900-talet. Den fick sitt nuvarande halvcirkelformade utseende med en ryggsköld på 1000-talet. Den används vid olika gudstjänster, dock inte när biskopen celebrerar mässan.

Stolan (bandet)

Stolan är prästens, biskopens och diakonens ämbetsstecken som symboliserar Kristi ok. Stolan är ett cirka 2,5 meter långt band som läggs över nacken. Den är ofta utsmyckad med tre kors. Stolan överlämnas vid vigningen som ett ämbetsstecken. Den ska erinra om Jesu ord: "Ta på er mitt ok och lär av mig, som har ett mildt och ödmjukt hjärta, så ska ni finna vila för er själ." (Matt 11:29)

I backspegeln: julmarknad & juletid

Julbasaren drog mycket folk – trots regn och rusk

Grå himmel och regn kantade första adventshelgen, men det hindrade inte besökare i massor från att besöka Svenska kyrkans årliga julbasar. Basaren är ett av kyrkans viktigaste arrangemang, och intäkterna bidrar till att finansiera församlingens verksamhet.

Redan under förmiddagen fylldes området av besökare som sökte sig till tälten och kyrkans lokaler. Vädret skilde sig tydligt från tidigare år, men hade liten inverkan på tillströmningen. Julbasaren lockar både återkommande gäster och nya besökare, och fungerar för många som ett tillfälle att handla svenska varor och träffa vänner och bekanta i regionen.

Utbudet var brett – precis som vanligt. Ljusstakar, dukar, pepparkakor, chips, kaviar, sill, ost, vörtbröd och mycket mer köptes och såldes. Caféet erbjöd goda mackor, prinsesstårta, semla och massor av annat gott. För den hungriga fanns våfflor, ärtsoppa och grillad korv, och alla som ville prova sin lycka gick till tombolan och 5€-klappen. Åsa och Petter spelade och sjöng tillsammans med en av församlingens tidigare kantorer, och förhöjde julstämningen. Söndagen inleddes med en gemensam adventsgudstjänst tillsammans med våra grannar i Festeburgkirche.

Bakom basaren ligger ett omfattande arbete som påbörjas långt före första advent. Leveranser från Sverige, bakning, uppbyggnad av stånd och bemanning sköts av frivilliga krafter. Under basardagen arbetade många ideellt i olika funktioner, från försäljning och kök till logistik och servering.

Julbasaren är en viktig inkomstkälla för Svenska kyrkan i Frankfurt och möjliggör fortsatt verksamhet som gudstjänster, öppen förskola, midsommarfest och kräfts-kiva för svenskar i området. Samtidigt är den ett tillfälle att samla många människor kring kyrkan under en och samma dag – oavsett väder.

Ett stort och varmt tack till alla som hjälpte till – före, under och efter basaren – och till alla som kom och gjorde dagen till vad den blev. Alla ideella bjöds på tacksoppa i januari, där det bjöds på soppa, pajer, chokladmousse, knäckebrödslotteri och en tackrapp kan ha framförts av Johan, Lotta och Angelica.

Och ja, planeringen inför nästa år börjar tidigare än man tror. Kanske är det din tur att vara med i år?

Julens gudstjänster i Svenska kyrkan i Frankfurt

Julen i kyrkan rymde i år glädje, högtidlighet och imponerande ideella krafter under alla dagar som församlingen samlades för att fira gudstjänst.

På julafton samlades stora och små till krubb-gudstjänst, med särskilt fokus på barnen. Ett litet julspel tog form i kyrkorummet, och kanske var det många som hoppade till lite extra när ängeln Gabriel plötsligt dök upp på läktaren. Psalmsången ackompanjerades av Annika vid pianot, och barn från luciakören bidrog med fin sång som satte extra stämning. Efter gudstjänsten serverades kyrkkaffe med lussebullar, pepparkakor, julgodis och glögg. På juldagen firades en högtidlig högmässa i en välfylld kyrka. Hanna Alberius stod för solosången, och efter gudstjänsten väntade kyrkkaffe med juliga smörgåsar.

Årets julgransplundring blev något alldeles extra. När både präst och kantor blev (vädermässigt) insnövade i Sverige klev istället våra ideella krafter fram och löste hela dagen med bravur. Efter en kort gudstjänst i kyrkan, fika, dans runt granen, så kom till och självaste tomten på besök. För det var väl inte, som en del hävdar, Henric Onn?

Julen i Frankfurt är ett fint bevis på vad som händer och hur bra det blir när många hjälps åt: värme, gemenskap och kyrka i en härlig röra – också när det inte riktigt blir som planerat.

Foto: Åke Alm

I backspegeln: Lucia

Ljus i mörkret – Luciakonserterna i Dominikanerkloster

Den 13 december fylldes Dominikanerklostret åter av värme, ljus och toner när Svenska kyrkan i Frankfurt höll sina traditionsenliga Luciakonserter. Biljetterna tog som vanligt snabbt slut – ett säkert tecken på hur uppskattad denna kära tradition är bland både svenskar och tyskar.

Foto: Åke Alm

Årets Lucia, Carlotte Cleblad, ledde sitt följe med glans och skapade tillsammans med kören en stämningfull upplevelse som berörde alla i publiken. Ett varmt tack riktas till henne och hela Luciataget, vår engagerade körledare Annika Dammel, pianisten Vincent Föhlich, samt den strålande solisten Josefine Mindus för deras fantastiska insatser. Och ett stort tack också till Anna-Erika och alla hennes medarbetare som höll ihop allt kring konserterna och såg till att alla som var med fick en fantastisk dag.

Och vem vet – kanske har vi redan fått en glimt av framtidens Lucia? På Öppna förskolan övade nämligen nästa generation små lucior, tärnor och stjärngossar inför kommande års ljusfester. Traditionen lyser vidare!

Årets Luciasolist: Josefine Mindus

I år var det premiär för en ny ung solist vid Svenska kyrkans luciakonsert: Josefine Mindus, som är medlem av ensemblen i Staatstheater Wiesbaden.

Foto: Marina Rosa Weigl

Josefine växte upp utanför Stockholm i en musiktresserad familj och började sjunga som ung korist vid Adolf Fredriks Musikskola i Stockholm. Efter studier vid Lilla Akademien (Stockholm), Vadstena Folkhögskola och i Hannover började Josefine i Opernstudion vid Komische Oper Berlin (2020–2023) för att sedan komma till teatern i Wiesbaden. Där är hon för närvarande aktuell i titelrollen i Rimsky-Korsakovs *Schneeflöckchen*. Vidare som Die Nachtigall i Braunschweig *Die Vögel* och senare i vår som Despina i Mozarts *Così fan tutte*.

Josefine har även sjungit på Drottningholmsteatern och fått motta såväl priser som stipendier, bland annat *Bundeswettbewerb* i Berlin år 2022, andra pris i *Hjördis Schymberg Awards* 2024, Anders Walls *Confidencene-stipendium* 2022 samt *Jenny Lind-stipendiet* 2023.

I backspelgen: Ekumenisk mässa

En vanlig torsdag

Fullsatt kyrka när Askonsdagens mässa firades i full kyrkogemenskap

Det blev en högtidlig början på årets fastetid när Svenska kyrkan i Frankfurt firade Askonsdagens mässa tillsammans med Anglikanska kyrkan, Gammalkatolska kyrkan och Finska kyrkan. Kyrkan var fullsatt, och fler stolar fick bäras in för att alla skulle få plats. Doug Keith från Anglikanska kyrkan ledde musiken tillsammans med en kör, speciellt ihopsatt för detta tillfälle, och vi fick bland annat sjunga den fantastiska psalm 74. Gudstjänsten präglades av att de olika momenten hämtades från de olika kyrkornas respektive liturgiska ordningar. Fyra kyrkor, fyra traditioner och fyra språk samsades fint i en och samma mässa.

Askonsdagen markerar inledningen på den 40 dagar långa fastan inför påsken. I gudstjänsten tecknar prästerna ett kors i pannan med aska, med orden: »Kom ihåg, o människa, att du är stoft, och stoft skall du åter bli.« Korset i aska symboliserar samtidigt sorg över synden, bot och hopp om nytt liv.

Innan mässan började bjöd församlingen på semlor och sekt – ett sista kalas innan fastans mer återhållsamma tid tar vid. Hela vår fina kyrka fylldes av liv och rörelse, olika språk och kulturer, prat och skratt.

En vanlig torsdag i kyrkan

Är kyrkan bara öppen på söndagar? Nej, bakom kyrkportarna i Frankfurt pågår verksamhet hela veckan. En vanlig torsdag kan se ut ungefär så här:

En torsdagsmorgon i kyrkan börjar ungefär som på många andra arbetsplatser – vid skrivborden, framför datorskärmarna. Johan och Angelica svarar mejl, uppdaterar sociala medier, planerar kommande veckor, och mitt i allt ringer telefonen. En dam vill boka kyrkans lokaler för ett födelsedagsfirande.

Klockan nio samlas de som är i huset till morgonbön. Lotta tittar in, och för en stund saktar tempot ner, men bara en kort stund för efter morgonbönen är det alltid förmiddagsfika.

Efter lunch byter dagen tempo. Just den här dagen har Johan ett möte med Christoffer Weber, präst i Gammalkatolska kyrkan, och Marcus Dünzkofer, präst i Anglikanska kyrkan. Tillsammans planerar de den ekumeniska askonsdagsmässan. Tre präster, tre olika traditioner: kyrkogemenskap över kyrkogränserna. Det är kyrka i praktiken.

Vid halv fyrtiden förändras stämningen i huset igen. Då börjar barnfamiljerna trilla in till öppna förskolan. Det dukas fram fika, trolldag knådas till fantasifulla skapelser och sångstunden fyller rummet med röster, rörelse och skratt. När barnen gått hem och lugnet återvänder är dagen ännu inte riktigt slut. Först åker dammsugaren fram innan det är dags att låsa kyrkporten för kvällen. En vanlig torsdag i kyrkan. Inte särskilt märkvärdig – och just därför så viktig.

SKUT 1626-2026

Utlandskyrkan genom historien

400 år av gemenskap, möten & engagemang

År 2026 firar Svenska kyrkan att det är 400 år sedan den första utlandsförsamlingen bildades. Under året vill vi minnas vår historia, uppmärksamma var vi är idag och fortsätta blicka framåt. Tillsammans över hela världen firar vi 400 år av engagemang och gemenskap.

När & var sker firandet?

Firandet sker under hela 2026 och alla stift och samtliga utlandsförsamlingar bjuds in att delta i firandet, på sina egna villkor.

En höjdpunkt kommer att bli Mötesplats SKUT, 2-3 oktober i Uppsala. Samlingen avslutas med en stor jubileumsgudstjänst på lördagen i Uppsala domkyrka. Eftersom den första församlingen bildades i Paris 1626 kommer det givetvis även att bjudas in till en jubileumsgudstjänst i Svenska kyrkan i Paris, nämligen 1 söndagen i Advent, den 29 november.

Utöver detta kommer jubileet särskilt att uppmärksammas på Kyrkomötet, på Bokmässan i Göteborg och vid webinarier via SKUT:s webbsida. Dessutom produceras bland annat en festskrift (Svenska kyrkan i Frankfurt medverkar med en artikel), en fotoutställning, en kort film, en särskild SKUT-psalm och böner med SKUT i fokus.

Svenska kyrkan i utlandet i siffror

Det fanns år 2025 totalt 27 församlingar, ett flertal verksamhetsplatser och fem mobila präster över världen. Under året tog Svenska kyrkan i utlandet emot en halv miljon besök, med fortsatt starkt engagemang i gudstjänster, gruppverksamhet och musikliv. Trots en marginell minskning i det totala antalet besök jämfört med föregående år, ökade flera verksamhetsområden som konfirmation, kör och själavårdande samtal. Rapporten visar också på en fortsatt digital närvaro, ett brett diakonalt arbete och en växande ekumenisk samverkan världen över.

Egentligen har Svenska kyrkan i utlandet alltid funnits. I varje fall lika länge som Svenska kyrkan i Sverige. Men verksamheten har med tiden utvecklats. Från att ha fungerat som sjömanskyrka växer nu nya arbetssätt fram, bland annat med mobila präster och diakoner.

Genom alla tider har svenskar rest till andra länder. Och med svenskarna har kyrkan följt med och etablerat sig. Under vissa tider har kyrkan tagit ett särskilt ansvar, exempelvis i krig, där fältpräster följt med svenska soldater och gett hopp och tröst. I hamnar har kyrkan fungerat som en trygg plats för svenska sjömän. Idag finns utlandskyrkan för människor med svenskspråkig identitet som turistar, bor eller arbetar utomlands. Ibland möter man svenskar som är i kris, sitter i fängelse eller har hamnat på sjukhus.

1600-talet: Fartygspräster

Traditionen att följa svenska resenärer ut i världen är gammal. Rötterna till dagens verksamhet i utlandskyrkan går så långt tillbaka som till 1600-talets fartygspräster. När Sverige fick ambassader och sändebud på olika håll, främst i Europa, bildades församlingar och präster skickades ut för att leda församlingarna, i till exempel Berlin, Paris, Oslo, Köpenhamn och London.

Utlandskyrkan genom historien

Dessa församlingar och präster fick många gånger betyda mycket för svenskar, men också för icke-svenskar. Så var det inte minst under 1930- och 1940-talen i Berlin och i Oslo. Svenska kyrkan i utlandet bär på en lång historia i barmhärtighetens tjänst.

Sjömän och lastbilschaufförer

Under de år då svensk sjöfart blomstrade, följdes sjömännen av hemförsamlingarnas böner och omtanke. Syföreningar bildades för att förse sjömännen med kläder, julklappar och annat viktigt. Så småningom inrättades kyrkor eller sjömanshem som båtarnas besättningar kunde besöka när båtarna låg i hamn. Det var som att komma hem, fastän man var långt borta från Sverige. Genom åren har många gudstjänster firats i kyrkor och på båtar. Viktiga samtal har förts och hälsningar förmedlats. När sjöfarten minskade blev det lastbilschaufförerna en grupp som kyrkan fick möta. Aten var en viktig punkt för chaufförer på långresa.

Förändrade resvanor – andra behov

Genom åren har svenskers rese-mönster förändrats. Resorna idag går längre bort i världen. Även syftet med resorna skiftar. I dag är det vanligast att man reser som turist. De resandes ålder har också ändrats. Det blir allt fler ungdomar och pensionärer som rör på sig. Många svenskar som befinner sig i andra länder gör det för att de arbetar på svenska företag som etablerat sig utomlands. Behoven är dock desamma: att få samlas till gudstjänst och gemenskap och få göra det på sitt eget språk. Det kan också handla om att man behöver stöd i stunder av kris eller svårigheter.

Svenskar bor utomlands i längre perioder

På många platser bor svenskar utomlands under en stor del av året. Till samma platser kommer väldigt många korttidsturister. Där har det blivit naturligt att bilda församlingar, precis som i Sverige.

Tillsammans med präster, andra anställda och volontärer planeras och genomförs församlingsverksamheten precis som i vilken församling som helst i Sverige. På andra ställen bildar man kyrkokommittéer som förbereder inför en tillresande prästs eller diakons besök.

Backpackers och au pairer

Ungdomar reser på sitt eget sätt. Det kan handla om att göra avbrott i sina studier och upptäcka världen som backpacker. Där blir platser som Bangkok och Sydney ofta navet. För dessa ungdomar är det en trygghet att veta att kyrkan finns till hands om det oväntade skulle inträffa. Andra ungdomar jobbar som au pair under något år, långt borta från hem och familj. Den svenska församlingen blir då ett tryggt vardagsrum.

När det inte går som man tänkt sig

En del svenskar försöker fly sin vardag i Sverige och söka lyckan någon annanstans i världen. Ibland går det bra, men i vissa fall blir det inte alls som man tänkt utan missbruk, fattigdom och ensamhet tar över. Ibland leder detta in i ett destruktivt liv av kriminalitet. Då kan Svenska kyrkan bli ett viktigt stöd för att ta sig ifrån destruktiva vanor och kanske flytta hem till Sverige igen.

Utlandskyrkan under 2000-talet

Verksamheten i Svenska kyrkan i utlandet kommer alltid att präglas av kyrkans grundupp-gift: att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt att utöva diakoni och mission. Utmaningen blir att fortsätta finnas på de platser i världen, där människor med svenskspråkig identitet finns. Därför måste utlandskyrkans verksamhet ständigt utvärderas. Dels ändras svenskers rese-mönster, vilket gör att verksamheten kan komma att omorganiseras. Och dels har Svenska kyrkan idag mindre resurser till följd av ett färre antal medlemmar. Detta påverkar även utlandskyrkans verksamhet, som behöver anpassa sig till nya ekonomiska förutsättningar.

www.svenskakyrkan.se/iutlandet/utlandskyrkan-genom-historien

skickar med några bra tips ...

Val till Sveriges riksdag 2026

I september 2026 är det val, och även alla vi som bor utomlands kan vara med och påverka. Sammantaget finns det potentiellt närmare 400 000 utlandsröster som kan bidra till svensk demokrati. Riksdagsvalet 2022 avgjordes med drygt 45 000 röster.

Du räknas som utlandssvensk om du är svensk medborgare, har varit folkbokförd i Sverige och nu bor utomlands. Som utlandssvensk har du rösträtt i riksdagsvalet, men inte i region- eller kommunval. För att rösta måste du vara upptagen i röstlängden. Det kräver att du:

- är svensk medborgare
- fyller 18 år senast på valdagen
- någon gång har varit folkbokförd i Sverige

Du behåller rösträtten automatiskt i tio år efter att du flyttat utomlands. Efter det måste du anmäla dig hos Skatteverket på nytt vart tionde år – detta oavsett om du har röstat eller inte under den tiden.

Om du är med i röstlängden och har en aktuell adress registrerad hos Skatteverket, får du ett röstkort och material för brevröstning skickat till dig cirka 50 dagar före valdagen. Det finns även digitala röstkort för alla väljare som har en svensk digital brevlåda – även för utlandssvenskar.

Foto: Fialotta Bratt

Du kan brevrösta från utlandet. Brevröstningsmaterialet skickas ut till dig i juli 2026, eller så kan du beställa eller hämta det på en svensk ambassad eller ett konsulat.

Du kan förtidsrösta på ambassad eller konsulat. Förtidsröstningen utomlands startar i augusti 2026 och pågår under en begränsad period. Kontakta honorärkonsulatet i Frankfurt för mer information och tider för förtidsröstning.

På webbplatsen val.se hittar du mer information.

Är du osäker på om du är med i röstlängden? Eller har du bytt utlandsadress sedan EU-valet 2024? Ladda ner Skatteverkets blankett *Ny adress/röstlängd för utvandrad* (skatteverket.se). Fyll i din nya adress (om du har flyttat) eller kryssa i att du vill anmälas till röstlängden.

Statlig e-legitimation

Regeringen har lämnat ett lagförslag om att införa en statlig e-legitimation. Enligt förslaget ska den statliga e-legitimation kunna utfärdas till svenska medborgare, även svenskar bosatta utomlands.

Det är Polismyndigheten som ska utfärda den statliga e-legitimationen som ska ha högsta tillitsnivå och uppfylla krav på hög teknisk säkerhet. Utanför Sverige föreslås utlandsmyndigheterna kunna bistå vid utfärdandet, på uppdrag av Polismyndigheten.

Den statliga e-legitimation ska finnas på en fysisk bärare, eller en nationell identitetshandling (t.ex. nationellt id-kort). Däremot utesluts tills vidare utländska medborgare med samordningsnummer.

En e-legitimation är en elektronisk id-handling som visar att du är du, och som du kan använda när du behöver identifiera dig på exempelvis en webbplats, i en app eller när du ringer upp en myndighet eller din bank. Vissa e-legitimationer kan du också använda som en fysisk id-handling i en butik. En e-legitimation fungerar precis som när du visar ditt id-kort, körkort eller pass.

En e-legitimation kan också användas för att godkänna saker och ingå bindande avtal på nätet, till exempel en betalning, ett kontrakt eller din inkomstdeklaration. Det kallas för en e-underskrift, och fungerar på nätet som när du skriver din namnteckning med penna på ett papper.

Dessa e-legitimationer har kvalitetsmärket Svensk e-legitimation som visar att de är säkra att använda:

- AB Svenska Pass
- BankID
- Freja+

Utbyte av tyska körkort

Tyska myndigheter genomför fram till år 2023 ett projekt med att byta ut samtliga körkort för att göra dem förfalsknings-säkra och kunna låta

dem gälla i 15 år. Är du innehavare av ett tyskt körkort kan du gå in på regeringens webbsida (www.bundesregierung.de) och sök på *führerschein* för att kontrollera hur och när du senast behöver byta ut ditt körkort.

Några fler tips ...

Busenkelt fröknäcke

Fröknäcke är gott, glutenfritt och busenkelt att göra. Perfekt att knapra på när du är lite småhungrig, eller bjuda på tillsammans med ost, marmelad och te.

- 0,5 tsk salt
- 0,5 dl linfrön
- 2 dl majsmjöl
- 2 dl vatten
- 1 dl solroskärnor
- 0,5 dl sesamfrön
- 0,5 dl rapsolja
- lite flingsalt

Sätt ugnen på 150° C. Rör ihop salt, solroskärnor, linfrön, sesamfrön, majsmjöl och rapsolja i en bunke. Koka upp vattnet och rör ner i bunken. Bred ut smeten på en plåt med bakplåtspapper. Använd gärna en slickepott. En sats smet fyller en hel plåt. Strö till sist över lite flingsalt. In i ugnen i cirka en timme. Stäng sedan av ugnen men låt knäckebrödet stå kvar i eftervärmen tills det har svalnat. Bryt knäckebrödet i bitar och förvara i en burk.

After work med boksignering

Amelie Persson gästar oss och presenterar sin bok *Lieblingsorte in Frankfurt* – från idé till färdig utgåva. Under kvällen finns möjlighet att köpa boken på plats och få den signerad med namn och en liten personlig illustration.

Matiga, mysiga tilltugg serveras och ett glas vin eller öl finns att köpa. Anmäl dig senast 25 maj till

angelica.ebeling@svenskakyrkan.se.

Pris: 7 euro.

Mitt smultronställe

Smaka på ordet: smultronställe. Smultron, ett sötsyrligt litet bär som växer vilt på sommaren, som vi plockar vid vägkanter, i skogar och på ängar och – som vi sjunger i Barfotavisan – trär upp på strån för att inte mosa sönder det. Ett smultronställe är platsen där man hittar speciellt mycket goda smultron, men det kan också syfta på en plats där man trivs speciellt bra och känner sig lycklig på. Tänk att det ordet inte finns på tyska! Vad skulle det heta då – Walderdbeerplatz? Förmodligen inte, tyskar har inte varken samma tillgång till smultron eller samma känslomässiga koppling till bäret som svenskar har. Langenscheidts ordbok (onlineversionen) översätter smultronställe rätt och slätt till Lieblingsplatz!

Foto: Susann Schweden, Wikipedia

Smultronställen är inte nödvändigtvis alltid lika välbevarade hemligheter som kantarellställen. Därför vill jag dela med mig av mitt smultronställe i Tyskland, dit jag har åkt många gånger: Reichenbachtal i Falkenstein im Taunus. Med familjen har jag åkt dit många gånger för att vandra, leka i bäcken och åka kälke på vintern. Ensam har jag tagit en paus där från vardagens hektiska tempo, för att bara vara och njuta av stillheten i den vackra naturen, för att lyssna på bäckens porlande, fåglarnas sång och för ett ögonblick känt mig som hemma i Sverige.

Du har säkert också en speciell plats som du tycker extra mycket om att vara på. Har du lust att dela med dig av ditt smultronställe? Hör av dig till redaktionen och berätta: frankfurt@svenskakyrkan.se

Åsa Svenmarck

Sverigeollen by Asa

- Trendspaning: Så kallade ”granny hobbies” – som att sticka, virka, dreja, lägga pussel, plocka svamp och laga mat blir trendigt 2026 enligt Ungdomsbarometerns trendspaning, där ungdomar i åldern 15–24 år från hela Sverige svarade om kommande trender. Balans, medvetenhet och hälsa står i fokus: man vill komma bort från digital överstimulans och istället ha mjuka kläder och mysbelysning, egentid och mellanmänskliga kontakter, och ett avstånd från skärmar, uppkoppling och AI.
- Uttern kan idag betraktas som livskraftig, tack vare de insatser som påbörjades under 1960- och 70-talen. Även havsörnen och långbensgrodan har nu klassificerats som livskraftiga och kunde i december 2025 strykas från SLU Artdatabankens rödlista över hotade arter. För andra arter går det betydligt sämre; nyligen lades sill, lax samt öring till på rödlistan och bedöms som nära hotade.
- En hittills okänd fältbok från kung Karl XII, även kallad Carolus Rex, har hittats av en slump i den Hvitfeldska samlingen i Göteborgs universitetsbibliotek. Fältboken, som är daterad till åren 1707-1717, speglar en mycket dramatisk epok i Sveriges historia. Den 268 sidor tjocka och läderinbundna boken med förgylld ryggtext innehåller bland annat detaljerade illustrationer i form av ritningar, figurer och truppformationer, och innehåller flera kapitler skrivna inför slaget vid Poltava 1709. Vissa avsnitt är signerade av kungen själv med namnet ”Carolus”. Samlingen donerades till biblioteket 1967.
- Sällsksrobotar som föreställer katter blir alltmer populära på demens- och äldreboenden och tycks ha kommit för att stanna. Dessa robotkatter används för att motverka ensamhet och främja social interaktion bland de boende. En svensk studie visar att robotdjuren kan bidra till en bättre livskvalitet för vissa äldre personer, framförallt personer med demens.
- Under 2026 ska fler fartkameror med högre bildupplösning installeras längs Sveriges vägar för att öka trafiksäkerheten och underlätta identifiering av förare vid trafikbrott. Med hjälp av bilderna ska förare nu även kunna fällas för så kallad rattsurfning och för att inte använda bilbälte. Totalt ska 500 befintliga kameror bytas ut och 200 nya sättas upp. Förutom ökad säkerhet skapar de nya kamerorna fler jobb när en ny kontrollavdelning öppnas i Sollefteå för att hantera den växande mängden bildgranskning.
- Göteborgsoperan har öppnat världens första virtuella operahus i form av en app. Med appen vill man locka en yngre publik som annars kan vara svår att nå. Genom VR-glasögon får användarna möjligheten att upptäcka operan på ett helt nytt sätt, exempelvis genom att sjunga tillsammans med operasångare, dansa på scenen i en föreställning eller delta i en musikalkoreografi.
- Vill du köpa en kulturhistoriskt intressant byggnad (och har några slantar över) kan du titta in i Fastighetsverkets avyttringsplan. Där hittar man 45 fastigheter som ännu är i statlig ägo, men som ska säljas. Vad sägs om landets äldsta konserthus, Musikaliska Akademien i Stockholm, Stockholms observatorium eller ett barockslott? Eller kanske hellre Dalarö tullmuseum eller de timrade bodarna från 1600-talet i Sandvikens fiskeläge på Ulvön?
- Bara bada bastu, bastu ... Gruppen KAJ blev förra våren utsedda till ”årets bastufrämjare” av Bastuakademien, och intresset för både bastu och kallbad växer, särskilt i Stockholm där högtryck råder hos bastuföreningarna från december till mars och det kan bli ont om plats. Redan under pandemin ökade populariteten markant, och sociala medier fylls numera av bland annat isvaksbadande influencers.
- Knapptelefoner återvänder när unga vill minska skärmtiden. Enligt Tradera ökade försäljningen av dessa äldre mobiltelefoner med 32 procent under 2025 och även elektronikföretag vittnar om en stigande efterfrågan. En Novusundersökning visar att en tredjedel av svenskarna överväger att skaffa knapptelefon, särskilt unga som upplever stress från moderna smartphones. Knapptelefoner ses som en lösning för att minska distraktioner och konstant skrollande.
- I februari nådde Östersjön ett rekordlåg vattenstånd, med 69,3 cm under normalnivån i Stockholm och 78,5 cm vid Forsmarks kärnkraftverk. En ihållande högtrycksblockering och ostvindar pressade ut enorma mängder vatten ur Östersjön – enligt SMHI nära 300 kubikkilometer, vilket motsvarar nästan två hela Vänerssjöar. Detta kan gynna ett större inflöde av kallt syrerikt vatten från Nordsjön till Östersjöns syrefattiga botten. Lågvattnet har även frilagt Kastellholmsvraket, ett skeppsvrak från 1600-talet i Stockholm.

Kulturkollen by Anna-Erika

Trädgårdskollen by Fredriks gäng

Britta Marakatt-Labba

Till 26 juli visar Kunsthalle Mainz utställningen *Stitched Track* av den samiska textilkonstnären Britta Marakatt-Labba. Det typiska för hennes konst är broderade samiska motiv som hon hämtar både ur den samiska kulturen och mytologin.

Foto: Imago TT

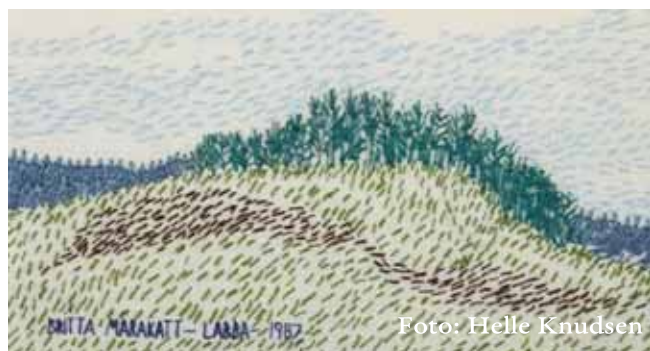

Foto: Helle Knudsen

Kultur i Rhein-Main

Nils Landgren, *Posaune & Gesang*, Alte Oper 26.03

Nordic Light – *schwedische Chormusik von jungen Stimmen*, Stadtkirche Darmstadt, 17.05

”Våra” Luciasolister sjunger:

Karolina Bengtsson

Blühen
Die Banditen
Kammarmusik i foajén
Così fan tutte
Werther
Bluthochzeit
på Oper Frankfurt

Foto: Mimmi Holmberg

Josefine Mindus

6. Sinfoniekonsert
Così fan tutte
Der Freischütz
Die Vögel
Schneeflöckchen
Il combattimento
på Staatstheater Wiesbaden

Foto: Jan Windszus

Trädgårdsdag

Sista helgen i februari – innan förbudet att kapa i träd och buskar trädde i kraft 1 mars – ställdes det till med trädgårdsdagar vid Svenska kyrkan i Frankfurt. Då samlades ett glatt gäng för att ta itu med rabatterna på kyrkans framsida. Efter många år då träd och buskar fått växa fritt och vilt var det dags att ge området en ordentlig genomgång.

Beväpnade med sekatorer, motorsågar, krattor och släpvagn trimmades och sågades buskar och träd ner längs gången upp till kyrkan och på framsidan längs gatan. Fyra fullastade kärror med ris och grenar kördes till återvinningen! Mycket hanns med, även om inte riktigt allt blev klart. Till hösten tar vi nya tag för att försöka låta en smidigare häck växa upp och göra framsidan riktigt fin.

Ett stort tack till Peter, Fredrik, Peter, Eva, Henrik, Helmut, Lotta och Johan – samt några barn från Svenska skolan som hellre arbetade vid flismaskinen än satt inne med läxböckerna.

Lotta Alberius & Åsa Svenmark: Pierre Schelander, mobil präst

Foto: privat

Hur kommer det sig att en präst från Malmö söker en prästtjänst i Sydamerika och Florida?

Min fru är halvperuanska, och vi har bott i Peru i några år. Jag har också rest mycket i Sydamerika. När SKUT sökte en mobil präst till Sydamerika kändes det perfekt för hela familjen.

Varför bor du, som är mobil präst för kontinenten Sydamerika, i Florida?

Jag brinner för Sydamerika och hade också kunnat tänka mig att bo där, men som mobil präst i SKUT är det också viktigt att ha kollegor. Därför blir man utsänd från en församling, som tar ett pastoralt och andligt ansvar för sin mobila präst.

Hur ofta besöker du Sydamerika, och hur ser de svenska församlingarna där ut?

Jag arbetar i Florida en del av min tid, och 5–6 gånger varje år reser jag till Sydamerika. Varje gång är jag där i ungefär två veckor. Jag reser då främst till São Paulo i Brasilien och Buenos Aires i Argentina. Före pandemin fanns det även församlingar i Lima, Peru och i Santiago, Chile.

Församlingarna i São Paulo och Buenos Aires är mycket levande församlingar, men har inte haft egna präster på många år. Församlingen i São Paulo hade en egen präst fram till 2012, och Buenos Aires har inte haft en svenskkyrklig präst sedan 1988. Trots detta har medlemmarna fortsatt att samlas för gudstjänster på egen hand, och ibland fått hjälp av en argentinsk pastor.

Båda församlingarna har egna kyrkobyggnader. Den skandinaviska kyrkan i São Paulo byggdes på 60-talet i ett område där många svenskar bodde. I dag bor de flesta svenskar längre bort, det tar upp till två timmar för många att ta sig till kyrkan. Till gudstjänsterna kommer runt 25 personer. I Buenos Aires är det likadant: svenskarna bor inte längre där kyrkan är.

Till gudstjänsterna i Buenos Aires kommer 50–60 personer, men till midsommar, lucia och nationaldagen kommer många fler. Det är alltid bra att bjuda på något gott att äta – mat samlar och skapar gemenskap.

Jag upplever att många svenskar är "argentiniserade". De har bott i landet länge, en del talar en äldre svenska och har äldre referenser. Här talar man inte om melodifestivalen utan om Hylands hörna. Få svenskar flyttar till Argentina i dag, men jag träffar många svenskar som är där tillfälligt. Det kan vara ungdomar som studerar på universitetet eller äldre som går en tangokurs.

Förutom São Paulo och Buenos Aires åker jag också till platser där det finns en svensk community som vill fira gudstjänst. På de platser som jag besöker firar jag alltid gudstjänst med mäsas. Det är viktigt. Jag håller naturligtvis även dop, vigslar och begravingar. Ibland hör svenskar av sig och önskar ett barndop i Chile eller en vigsel i Paraguay, och det går förstås bra. Mina kostnader för resan får de då bekosta.

Foto: privat

Vad gör du i Sydamerika förutom att fira gudstjänster?

Jag besöker frihetsberövade i fängelser och häkten i samarbete med svenska ambassader och konsulat. Ofta har personerna åkt fast för drogsmuggling. Men det kan också handla om akuta fall, till exempel att möta människor som har utsatts för brott eller varit med om olyckor. Svenskar i Sydamerika kan kontakta mig via WhatsApp, vår hemsida och sociala medier. I slutet av februari reser jag till Colombia och besöker ACT, Svenska kyrkans internationella bistånds- och utvecklingsverksamhet, som stöttar lutherska samfund i Sydamerika.

Pierre Schelander arbetar 60 procent av tiden i Florida och 40 procent i Sydamerika sedan februari 2024. Han bor i Florida med fru och son, och åker till Sydamerika 5–6 gånger per år för samtal, gudstjänster, dop, krisstöd, fängelse- och sjukbesök samt svenska högtider.

Pierre Schelander, mobil präst i Sydamerika

Foto: privat

Vi vet att du alltid har på dig prästskjorta när du reser – berätta varför?

Jag har alltid på mig prästskjorta när jag reser, inte bara för att det ska vara tydligt att jag är präst, utan också för att helt och fullt gå in i mitt uppdrag. Att resa i prästskjorta skapar möten och kontakter. Det betyder

något för människor att man är präst. Jag har tagit emot bikt och bätt med människor vid gaten på flygplatsen. Efter en flygresa med svår turbulens kom en medpassagerare fram och uttryckte sin tacksamhet över att jag varit med på planet. Hon sa att min närvaro som präst gav henne styrka och trygghet att klara av den påfrestande situationen.

Vad är skillnaden mellan att jobba som präst i Sverige och för SKUT?

En härlig fråga! I SKUT är man mycket mer evangelist och missionär. I Sverige är allt mer organiserat och klart. Det finns en kyrka med kanslichef, vaktmästare, diakon, kantor, församlingspedagog. Här saknas dock all den personalen, vilket gör att man behöver ta på sig alla de rollerna själv och förlita sig på att frivilliga ställer upp. I Sydamerika är det lätt att hitta ideella, det finns en fromhet som löper genom generationer. I Florida, där vi fortfarande är en ung församling, arbetar vi gradvis på att bygga upp en mer strukturerad organisation för frivilligsatser, samtidigt som många redan bidrar och hjälper till på olika sätt. I SKUT måste man söka sig till de svenska gemenskaper som finns och vistas där svenskarna rör sig. Unga svenskar integrerar mer i det amerikanska livet, medan äldre svenskar söker sig till Svenska kyrkan. Kanske blir det svenska ursprunget viktigare när man blir äldre?

Foto: privat

Varför är det viktigt att Svenska kyrkan finns i Florida och i Sydamerika?

USA är ett väldigt religiöst land, och många svenskar som flyttar hit börjar då själva fundera över sin religion. Vi möter dem i deras sökande. Dessutom är kyrkan en plats för svenskar att samlas för att prata svenska och fira svenska traditioner. Svenska kyrkan har också en stor roll att spela för människor som har kommit i kläm och fungerar som ett diakonalt skyddsnet. Det finns svenskar både i Sydamerika och Florida som kämpar med missbruk, hemlöshet och ensamhet. I samarbete med svenska myndigheter har jag till exempel precis hjälpt en alkoholiserad person att komma hem till Sverige igen, och ibland ringer oroliga föräldrar i Sverige när de inte har hört av sin backpacking-ungdom på ett tag.

Hur hittar de er eller ni dem?

Jag tror på bön och att Gud leder människor till oss. Och så kan de självklart nå oss på telefon och mejl.

Foto: privat

Vad tror du att de flesta svenskar i Sverige egentligen vet – eller inte vet – om SKUT?

Ja, många tycker nog att man kan söka sig till en lokal församling utomlands, men bor man utomlands har man ofta ett stort behov av att komma i kontakt med Sverige – språket, traditioner och kyrkan. Då har SKUT ett stort värde. Vi gör ett fantastiskt arbete bland svenskar i de här länderna. SKUT-församlingarna kämpar ofta med dålig ekonomi, och vi måste vara kreativa för att hitta vägar framåt. Det är nog inte så många i Sverige medvetna om. Svenska kyrkan i Sverige kan också lära sig mycket av SKUT-församlingarna, till exempel hur vi arbetar med frivilliga för att verksamheten ska fungera.

Pierre Schelander, mobil präst i Sydamerika

Svenska kyrkan i Florida

Församlingen grundades år 2009. Den är den yngsta SKUT-församlingen och har cirka 200 betalande medlemmar. I Florida arbetar Pierre och församlingsherde *Daniel Götschenhjelm*, samt en koordinator. Högmässa firas varje söndag i Boca Raton, och ett par gånger per år i Tampa. Andra verksamheter är en bokklubb och Kyrkis för småbarn och deras föräldrar. Varje år arrangeras tennis- och golfturneringar, där intäkterna går till kyrkans verksamheter. Församlingen i Florida firar även bland annat valborg och lucia, har julmiddagar och *girls-night-out*, och samarbetar med Svenska skolan, Svenska handelskammaren och SWEA. I Florida bor cirka 15 000 svenskar plus en del så kallade *snowbirds* – svenskar som flyr den svenska vintern.

Svenska kyrkan i Sydamerika

I Sydamerika har Svenska kyrkan verksamhet främst i Buenos Aires, Argentina och São Paulo, Brasilien, där församlingarna har egna kyrkobyggnader. Församlingen i Buenos Aires grundades 1919 och är en av de äldsta SKUT-församlingarna. I São Paulo har Svenska kyrkan funnits sedan 1972. Enligt svenska konsulatet bor cirka 2 000 svenskar i Argentina. I Stor-São Paulo är antalet svenskar ungefär 400.

Vad är den största utmaningen som mobil präst?

När det gäller Sydamerika är den största utmaningen att jag inte är på plats hela tiden. Det är frustrerande. De dagar jag är där händer det mycket, och då ska jag plötsligt åka hem till Florida igen. Det svåra är att dela upp sig på två ställen. Mitt hjärta bultar för Sydamerika, men jag jobbar ganska mycket i Florida, vilket ibland gör det hela ännu mer utmanande.

Vad är det bästa med arbetet som mobil präst?

Pierre med fh Daniel Götschenhjelm

Foto: privat

Det bästa med att vara mobil präst är att få göra det mest centrala: predika evangeliet och fira mässa för människor som inte har

tillgång till svenskt mässfirande så ofta. Man märker hur mycket det betyder när jag som präst kommer. Det finns också en frihet i att inte fastna i administration, utan att få fokusera på det som verkligen är prästens uppgifter. Sedan är det fantastiskt att få verka på den latinska kontinenten. Glädjen och öppenheten hos människorna, maten, kulturen, värmen. I love it!

Hur kommer ni att uppmärksamma SKUT:s 400-årsjubileum?

Senare i år ska jag hålla ett föredrag i Argentina om SKUT:s sju första församlingar. Jag är också tacksam över att församlingsmedlemmar från Sydamerika bidragit med berättelser till den skrift SKUT kommer att trycka under våren.

Mellofinal på storbild i kyrkan

I början av mars visade vi finalen av Melodifestivalen på storbildsskärm i kyrkan. Kvällen bjöd på taco-buffé, ostbågar, smågodis och massor av musik förstås. När rösterna till slut räknats stod vinnaren klar – Felicia med låten *My System* – och frågan är ju som alltid efter mellofinalen: Vann rätt låt? Ja, det var lite delade meningar om det. Svaret får vi den 16 maj när *Eurovision Song Contest* går av stapeln. Så nu måste vi fundera: Ska vi hålla tummarna för Sveriges bidrag eller ska vi heja lite extra på Tysklands i år?

Vårens gudstjänster – en berättelse i sex akter

Vårens gudstjänster är egentligen en sammanhållen berättelse om världens villkor och Guds handlande med sin värld: en sargad mänsklighet och skapelse som öppnar sig för sin Skapare och Herre som i sin kärlek blir ett med sin skapelse och dess Frälsare. Höjdpunkten i detta mysterium firar kyrkan enligt gammal sed i Påsknattens mässa, då Jesus Kristus står upp från de döda och öppnar vägen till Livet. Men de första stegen på vandringen börjar långt tidigare och på ett helt annat sätt ...

Askonsdagen

Vi tar de första stegen på Askonsdagen som inleder påskens förberedelsetid, fastan, mycket påtagligt. Genom att med välsignad aska ta emot korsets tecken på vår panna påminner vi oss om vår delaktighet i världens bortvändhet från Gud och vår dödlighet. Askans kors är ett konkret uttryck för viljan till bekännelse och omvändelse, sin skuld och sin ånger.

Fastan inbjuder den kristne att av hjärtat söka Gud, att leva i bot och stärkas i längtan och vilja att med Kristus dö bort från synden för att uppstå till livet med Gud. Tecknet i pannan blir ett yttre tecken på den inre hållningen. Askonsdagen blir på så sätt porten in i fastans tid av rannsakan och beredelse inför påskens glädjefulla fest och högtid.

Palmsöndagen

Fastetidens 40 dagar når sin kulmen de sista dagarna innan påskan träder in. Dessa dagar kallas Stilla veckan och de inleds med Palmsöndagen som fått sitt namn av evangeliet denna dag.

Foto: Peter Ebbesson

Det återger hur Jesus inför påsken red in i Jerusalem medan människor samlades och sjöng hyllningssång och bredde ut palmkvistar längs hans väg.

Sedan 300-talet finns en tradition att inleda Palm-söndagens mässa med en procession, då församlingen firar intåget genom att gå runt kyrkan. I norra Europa är det dock sparsmakat med palmer. Därför använder vi ofta videkvistar som skall påminna om palmbladen vid vandringen.

Skärtorsdagen

Skärtorsdagen bryter fastetiden och inleder påsken. Den tar oss med till Övre salen i Jerusalem där Jesus samlade sina lärjungar för sista gången. De samlades för att fira den judiska påskmåltiden. I Skärtorsdagens mässa firar vi hur Jesus i denna måltid instiftade och gav kyrkan dess stora gudstjänst, mässan med nattvarens mysterium att fira varje söndag.

När Kyrkan firar nattvaren välsignar Gud bröd och vin, så att vi, enligt Jesu löfte, i dem tar emot hans kropp och blod. Jesu Kristi liv blir ett med den som tar emot nattvarens gåvor.

Vårens gudstjänster – en berättelse i sex akter

I avslutningen av Skärtorsdagens gudstjänst förbyts mässans glädje i sorg: symboler och bilder bärs ut ur kyrkan och kyrkorummet lämnas tomt och naket. Långfredagens gudstjänst firas i ett kyrkorum som ska hjälpa till inlevelse i hur Jesus på korset är frantagen allt: kläder och ägodelar, mänsklig värdighet och gudomlig härlighet.

Långfredagen

Långfredagens symbolik skiljer sig från det övriga kyrkoåret; den bärande tanken är där nämligen en avsaknad av symboler och bilder. På Långfredagen tystnar alla klockor och instrument – kyrkan blir stilla och har klätts av all utsmyckning. Kvar är bara det nakna altaret, ett enkelt kors, törnekronan och fem röda rosor som berättar om Jesu fem sår på korset, hans lidande och hans död. Våra sinnen får erfara Långfredagens skeende genom det som inte finns.

Det är den dag då Jesus korsfästes och offrade sitt liv. Han frånsade sig all mänsklig värdighet för att istället ta världens synd på sig och dö för vår skull. Genom Långfredagens gudstjänst får vi följa Jesus från lidandet i maktens händer till gravens vila i döden.

Påsknatten

I nattens stillhet och mörker får Kyrkan enligt gammal tradition i Påsknattens mässa följa Guds plan för världen – från skapelse till frälsning. I en mörklad kyrka, där endast ett stearinljus lyser upp en ensam Bibel, tar de nio läsningarna med oss från skapelsens början genom historien fram till den stund vi firar i mässan: när kvinnorna vid Jesu grav upptäcker att den är tom. Jesus Kristus har uppstått och han lever igen!

Foto: Zandra Erikshed

I mässan bryter ljus och sång och musik fram, kyrkklockorna klämtar ut i natten, rökelsen får sprida sin väldoft och allt vackert bärs in och får åter pryda rummet – det är jubel, fest och glädje på alla sätt när kyrkan firar sin Herre: »Kristus är uppstånden!«, ropar prästen. »Ja, han är sannerligen uppstånden!«, svarar alla.

Påskdagen

Påskdagen är årets största och viktigaste dag i kyrkan. Vi firar att allt nu är fullbordat och att Guds förbund med människan är återställt genom Jesus död och uppståndelse. I Påskdagens mässa påminner vi oss därför om vårt dop, den stund då Gud gjorde oss till sina barn och tog upp oss i det förbundet.

Varje söndag är sedan en »Påskdag i miniatyr», då kyrkan samlas för att fira mässa och fortsätta att ta emot Guds livgivande gåva när vi tar emot Jesus Kristus i nattvardens bröd och vin. Och vi firar i hoppet om att en dag få göra det ansikte mot ansikte i himlens glädje.

Save the date ...

Svenska kyrkan i södra Tyskland

Valborg 30 april, kl. 18.00

Våren är här!

Välkommen att fira våren på Valborg i kyrkans trädgård. Vi grillar, kören sjunger in våren och ett vårtal håller traditionen vid liv. Alla, stora som små, är hjärtligt välkomna.

Precis som vanligt – precis så vårigt

Foto: Åke Alm

Nationaldag 6 juni, kl. 15.00

Sjung, skåla och fira Sverige

Välkomna till nationaldagsfirande i kyrkans trädgård. Kom och fira med plockmat, tal, nationalsång och roliga aktiviteter för barnen. Ta med familj och vänner – firandet är för alla.

Precis som vanligt – precis så stämningsfullt

Midsommar 20 juni, kl. 15.00

Vi firar traditionell svensk midsommar för små och stora. På midsommardagen klockan 15.00 samlas vi till en kort mässa i kyrkan, innan vi dansar ut i trädgården och fortsätter kring midsommarstången. Efter dansen dukar vi upp till knytkalas. Ta med något gott till vårt stora buffébord – köttbullar, prinskorv, sill, bröd, sallad, tårta ... allt som hör midsommar till. Meddela gärna i förväg vad du tar med till frankfurt@svenskakyrkan.se.

På resande fot i södra Tyskland

Svenska kyrkan är mer än en kyrka i Frankfurt. För många svenskar runt om i södra Tyskland är den också en kyrka som kommer till dem. Prästen Johan reser regelbundet runt för att möta svenskar som bor utspridda i regionen för att skapa rum för gudstjänst och gemenskap, tro och samtal.

Till München går resan ungefär en gång i månaden. Där firas gudstjänst, hålls bibelstudier och ges möjlighet till samtal och hembesök. Johan deltar också i särskilda aktiviteter, som till exempel den uppskattade julbasaren.

Några gånger per år har resorna gått till Saarland, Nürnberg, Heidelberg och Stuttgart. I Nürnberg håller verksamheten just nu på att startas upp igen efter att ha legat nere under några år – ett försiktigt men hoppfullt nytag. Heidelberg bjuder på ett härligt sammanhang med en stor och aktiv svensk förening som lockar både svenskar och tyskar. I Stuttgart möts vi alltid i den vackra miljön på Schloss Solitude. Där sätter kantor Anna-Karin Klingler-Edström varje gång ihop en projektkör, vilket ger gudstjänsterna en fin musikalisk prägel. Och från och med våren 2026 utökas Johans resor till Köln och Bonn också.

Genom resorna binds människor och platser samman, och Svenska kyrkan blir ett nätverk snarare än en punkt på kartan. Och kanske viktigast av allt: alla är välkomna! Vill du följa med någon gång, eller veta mer om när Johan är på väg till en stad nära dig? Hör bara av dig till Johan.

I vår åker vi till:

- Köln 21 mars
- München 6 april, 10 maj & 21 juni
- Heidelberg 9 maj
- Stuttgart 9 maj
- Bonn 13 juni.

I en värld som aldrig står still

Att vara nyfiken

”Nyfiken i en strut, som tittar ut!” Orden känns igen från barndomen, kanske ropade någon det på skolgården eller viskade det med ett skratt när en fråga för mycket ställdes. Redan där fick nyfikenheten en dubbel klang – både något lekfullt och något man ibland skulle dämpa. Men vad händer om vi istället stannar upp vid den där impulsen att vilja veta mer? Nyfikenhet är nämligen inte bara en barnslig egenskap, utan en av våra starkaste drivkrafter genom hela livet. Det är där, i frågorna vi vågar ställa, som utveckling faktiskt börjar.

Foto: K K Tan

Det finns något speciellt med människor som fortsätter att vara nyfikna, även när livet blir fullt av rutiner. De flesta av oss börjar som barn med en nästan oändlig nyfikenhet. Vi frågar varför himlen är blå, varför människor gör som de gör och hur saker egentligen fungerar. Med tiden förändras det.

Skola, arbete och ansvar gör att många slutar ställa lika många frågor. Men egentligen är det just nyfikenheten som gör livet mer intressant.

Att vara nyfiken betyder inte bara att samla fakta. Det handlar om ett sätt att se på världen. En nyfiken person märker små detaljer, hur en stad känns annorlunda på morgonen jämfört med på kvällen, hur människor från olika kulturer uttrycker sig eller hur teknik förändrar sättet vi lever på. I stället för att ta saker för givna börjar man undra Varför är det så här? Skulle det kunna vara annorlunda?

I vår tid är det nästan omöjligt att undvika ny information. Internet, böcker, poddar och samtal gör att vi hela tiden möter nya idéer. Samtidigt finns det en paradox, trots att informationen är överallt är det lätt att fastna i samma tankemönster. Vi läser sådant vi redan håller med om, följer människor som tycker som vi själva och undviker det som känns svårt eller obekvämt. Just därför kan nyfikenhet vara en slags mental träning. Den får oss att stanna upp och tänka efter. Om någon säger något oväntat kan vi välja att reagera direkt – eller att bli lite nyfikna. Vad menar personen egentligen? Varför tänker den så? Ofta leder sådana frågor till mer intressanta samtal och ibland till helt nya perspektiv.

Foto: Serhiy Kobayakov

Nyfikenhet är också nära kopplad till lärande. Många tror att lärande främst hör till skolan eller universitetet, men i verkligheten fortsätter människor att lära sig hela livet. Det kan vara små saker som till exempel ett nytt recept, några ord på ett annat språk eller en ny väg genom staden. Men det kan också vara större saker, som att förstå ett komplext problem eller utveckla en ny färdighet.

Det fina är att nyfikenhet inte kräver perfektion. Man behöver inte vara expert på allt. Det räcker att vara villig att utforska lite mer än man gjorde i går, kanske läsa en artikel om ett ämne man aldrig tänkt på tidigare. Kanske prata med någon som har en helt annan bakgrund. Eller kanske bara ställa en enkel fråga Hur fungerar det egentligen?

Foto: Tom Frisell

I slutändan gör nyfikenheten något viktigt med oss. Den håller våra tankar rörliga. Den gör världen större i stället för mindre.

Och kanske viktigast av allt är att den påminner oss om att det alltid finns mer att upptäcka och den är ett hjälpmedel för att kunna lära känna varandra lite bättre. Det är säkert både mer medmänskligt och intressantare att ta ett extra steg framåt och ge sig in i ett samtal med frågor och inte bara stanna upp vid en enda fråga som till exempel Hur är det? Samtidigt leder fler frågor till att personen känner sig mer sedd. Visst finns det också gränser av nyfikenhet, men då får vi lita på att vi känner till dem eller att de visas upp för oss.

Våga vara nyfiken!

Helena Cederqvist

Högtid

Svenska skolan

Församlingen gratulerar våra medlemmar
i samband med deras högtidsdag

Mars

Agneta von Maltzam, 85 år

Arne Torger, 80 år

Juni

Sonja Adréus, 92 år

Torborg Doehler, 92 år

Augusti

Helmut Lotz, 102 år

Vigsel i Svenska kyrkan i Frankfurt
13 november 2025

Christopher McKinnon och Moa Fagerström

LÄRARE SÖKES TILL SVENSKA SKOLAN

Är du engagerad, ansvarstagande och gillar att arbeta med barn och elever? Vi söker en ny lärare till Svenska skolan i Frankfurt från höstterminen 2026 för våra lite äldre elever.

Svenska skolan erbjuder kompletterande svenskundervisning för svensktalande barn i Rhein-Main-området. Lektionerna äger rum på utvalda lördagar från 9.15 till 12.30 i Svenska kyrkans lokaler i Frankfurt Preungesheim.

Undervisningen sker på uppdrag av Skolverket i Sverige och följer dess kursplan, vilken omfattar: svenska språket med fokus på läsa, förstå, tala och skriva, samt svensk historia, geografi, kultur och samhällskunskap.

Som lärare på vår skola kommer du att arbeta i en stimulerande miljö där du får möjlighet att utvecklas tillsammans med barnen. Du kommer att bidra till att stärka deras koppling till Sverige och det svenska språket samt självständigt planera och genomföra undervisningen. Arbetsuppgifterna anpassas efter gruppens och elevernas behov och kan innebära allt från spel, lek och kreativa aktiviteter till pedagogiskt arbete och utomhusaktiviteter.

Vi söker dig som:

- är bosatt i Rhein-Main-området
- har ett stort intresse för barn och deras utveckling
- är flexibel och har lätt för att anpassa dig till nya miljöer
- har goda kunskaper i svenska, både i tal och skrift.

Tidigare erfarenhet från arbete med barn eller skola är meriterande, men inget krav.

Vill du arbeta i en trevlig arbetsmiljö i ett härligt gäng med engagerade kollegor? Skicka din ansökan redan idag till frankfurt@svenskaskolan.de.

Vi ser fram emot att välkomna dig till vår förening!

Förenings- och medlemsinformation

Nyhetsbrev

Församlingen skickar regelbundet ut nyhetsbrev per e-post. Hör av dig till expeditionen om du önskar en papperskopia eller om du vill registrera en adress för att ta emot nyhetsbrev på.

Medlemsregister

Meddela ändringar rörande adress, telefonnummer, e-post till expeditionen.

Uthyrning av kyrkans lokaler

Medlemmar har möjlighet att hyra kyrkans lokaler. Kostnaden är 25 € per timme (minsta hyresperiod är fyra timmar). I samband med dop, vigsel och begravning upplåts kyrkans lokaler gratis till församlingsmedlemmar.

Zuwendungsnachweis

På begäran skickar vi ut *Zuwendungsnachweis* för inbetald medlemsavgift och/eller gåva (*Mitgliedsgebühr und/oder Spende*). Som kyrkoförening får vi ställa ut *Zuwendungsnachweis* för både årsavgift och gåva. Till de medlemmar som inte har mejladress skickar vi på begäran naturligtvis också ut *Zuwendungsnachweis* per brev.

Lokala kontaktombud

Darmstadt

Britt Schempp 0160-945 225 35

Barbro Wittman 0160-633 37 32

Heidelberg

Margret Dotter 0176-210 373 26

Saarland

Siv Johansson-Hocke 06831-869 55

Camilla Atmer-Steitz 0174-733 53 06

Stuttgart

Jenny Schmid 0178-536 81 35

Wetterau

Malin Gohlke-Andreen 06032-829 99

Wiesbaden/Mainz

Eva-Britt Lampen 0177-601 18 27

KALLELSE TILL ÅRSMÖTE 26 APRIL, EFTER HÖGMÄSSAN

Dagordning

- Mötets öppnande
- Verksamhetsberättelse
- Redogörelse: ekonomisk förvaltning 2025
- Redogörelse: revisionsberättelse 2025
- Fråga om ansvarsfrihet för kyrkorådet
- Val av ordförande för kyrkoföreningen
- Val av vice ordförande för kyrkoföreningen
- Val av ledamot i kyrkorådet
- Val av revisor & suppleant
- Val av valberedning till årsmöte 2027
- Val av kyrkvårdar
- Utveckling av fastigheten
- Fastställande av budget och medlemsavgift för 2026-27
- Övriga ärenden
- Mötets avslutande

Schwedisches Generalkonsulat

Sveriges Honorärgeneralkonsulat i Frankfurt am Main

Honorärgeneralkonsul Dr. Christian Bloth

Webbida:

www.schwedisches-konsulat-frankfurt.de

Telefon: +49 (0)69-794 026 15

Telefontider: ti 14.30-17.30 och tor 10.30-13.30

Fax: +49 (0)69-794 026 16

Konsulatet kan besökas efter tidsbokning; epost:
kontakt@schwedisches-konsulat-frankfurt.de

Besöksadress:

Kallan Rechtsanwalts-gesellschaft mbH

Bockenheimer Landstr. 51-53

60325 Frankfurt am Main

Ett tack årets sponsorerna av 2025 års julmarknad

AGENTUR NORDIC LIVING,
ULRICA GASTEYER, Königstein
ALTE OPER, Frankfurt/Main
CULT DESIGN AB, Göteborg
DAFGÅRDS: GUNNAR DAFGÅRD, Källby
DENTALPRAXIS: DR. GOHLKE,
Ober-Mörlen
DEUTSCHE VERMÖGENSBERATUNG:
RÉNE SCHLICHTING, Bad- Nauheim
EDLUNDS RESTAURANT:
THOMAS EDLUND, Marburg
EINTRACHT FRANKFURT
EKELUNDS VÄVERI, Horred
EKOLINO SPIELCAFÉ & GARTEN:
ANTJE BRENDOW, Mömbris
FINNLINES DEUTSCHLAND, Lübeck
FREILICHTMUSEUM HESSEN-PARK,
Neu-Anspach
FRANKFURTER BÄDER:
MICHAEL BENNER, Frankfurt/M.
FRANKFURTER VOLKSBANK
GUDRUN SJÖDÉN KONZEPTLADEN,
Frankfurt/M.
HUSQVARNA DEUTSCHLAND GMBH, Ulm
HÄSTENS STORE, Frankfurt/M.
IKEA FRANKFURT, Frankfurt/M.
KYLSKÅPSOESI AB, Örebro
LUVOS HEILERDE, Friedrichsdorf
MAINOVA, Frankfurt/M.

OPEL ZOO, Kronberg
PARTY COMPANY, SEIDEL & CO.
CATERING, Königstein
PIZZERIA FORNO D'ORO, Frankfurt/M.
PRAXIS F. ÄSTHETISCHE
ZAHNHEILKUNDE, DR. GASTEYER,
Frankfurt/M.
RESTAURANT SVEA:
LASSE JOHANSSON, Frankfurt/M.
SAGAFORM GMBH, Bochum
SCHWEDISCHE BOTSCHAFT, Berlin
SCHWEDISCHES HONORARGENERAL-
KONSULAT, Frankfurt/M.
SEB, Frankfurt/M.
SÖGNE HOME, Søgne
STADT BAD-VILBEL
STADT FRANKFURT AM MAIN
SÜWAG ENERGIE AG, Frankfurt/M.
TAUNUS SPARKASSE, Bad Homburg
TETRA PAK, Hochheim
THORSKOGS SLOTT, Västerlanda
T & K SCANDICTOYS: KERSTIN ORTH,
Frankenthal
TT-LINE, Lübeck
VIKING LINE, Lübeck
VOLVO CENTRUM, Frankfurt/M.
WALD HOTEL HEPPE KG, Dammbach
WEINGUT PFANNEBECKER, Flomborn
HJÄRTLIGT TACK till alla privata givare!

Foto: Åke Alm

Annonsörer

Svensktalande tandläkarpraktik
med tandteknik och tandhygien

Dr. Claus Gasteyer
(svensktalande)

Dr. Jürgen Kollmann

profylax • estetisk tandbehandling • prothetik
amalgamsanering • parodontalbehandling

Richard-Wagner-Str. 8
60318 Frankfurt

Tel: 069-55 70 45

info@zahnarzt-frankfurt-main.com

www.zahnarzt-frankfurt-main.com

privat- och försäkringskassor

Smörgåstårta bis Köttbullar

Dazwischen bieten wir
mit unserer über 30-jährigen
Erfahrung alles an,
was das Herz begehrt.

Ihr Catering-Service im Taunus & Rhein-Main-Gebiet

Sulzbacher Straße 3, 65812 Bad Soden, Tel.: 06196-764165-0
www.partycompany.de

Logopädische Praxis

Astrid Landt

Behandlung av

- avvikande tal- och språkutveckling hos barn
- röstbesvär
- stamning
- afasi

Albert-Schweitzer-Straße 8
60437 Frankfurt Nieder-Eschbach
Tel: 069-507 007 33

E-mail: mail@logopaedie-landt.de

www.logopaedie-landt.de

Lätt att nå med t-bana U2 eller buss 27 & 29

Bestyrkta översättningar tyska-svenska/svenska-tyska

juridiska handlingar, intyg,
tekniska texter m. m.

Auktoriserad översättare & tolk

Karin Pertoft

Wildstr. 6
64291 Darmstadt
06151-93 35 28

Preform GmbH

har monterat ljuddämpande
plattor för att förbättra akustik
och ljudmiljö i kyrkan.
Vi säger ett skönljudande
TACK för arbetet!

Vill du annonsera i Utposten?

Kontakta redaktör Anna-Erika Schneider
(anna-erika.schneider@svenskakyrkan.se)

mat & prat

I februari bjöd vi in församlingens småbarnsföräldrar på en kväll med mat och prat. På menyn stod italienskt, och snart borden blev det mycket prat om livet som svensk förälder i Tyskland. Hannele Nordlund, som är både mamma och lärare, berättade om det tyska skolsystemet. Hur fungerar det egentligen? Vad är bra att tänka på som förälder? Och hur skiljer det sig från det svenska skolsystemet? Frågorna flödade, och samtalet blev öppet och nyfiket.

Tack till alla som var med och ett särskilt tack till Hannele!

Fira påsk i din kyrka

Skärtorsdagsmessa	2 april, 18.00
Långfredagsnattjänst	3 april, 15.00
Påskdagens högmässa	5 april, 11.00

Fira Valborg med eld & sång

Svenska kyrkan
30 april, 18.00

Amelie Persson presenterar sin bok

Amelie Persson (Hg.)
LIEBLINGSORTE IN FRANKFURT
60 illustrerte Ausflugs Tipps
29 maj, 18.00

Kristi Himmelfärds dag

utflykt till byn Eltville

13.00 Messa, St Peter & Paul Kirche
14.00 Lunch på, Klostermühle

Sveriges nationaldag

Svenska kyrkan
6 juni, 15.00

Midсомmar i Svenska kyrkan

20 juni, 15.00

KALLELSE TILL KYRKOFÖRENINGENS ÅRSMÖTE 26 APRIL, 12.30

Var med och prata och besluta om kyrkan i Frankfurt idag och imorgon.
Alla medlemmar är välkomna!
Inga särskilda förkunskaper behövs.

